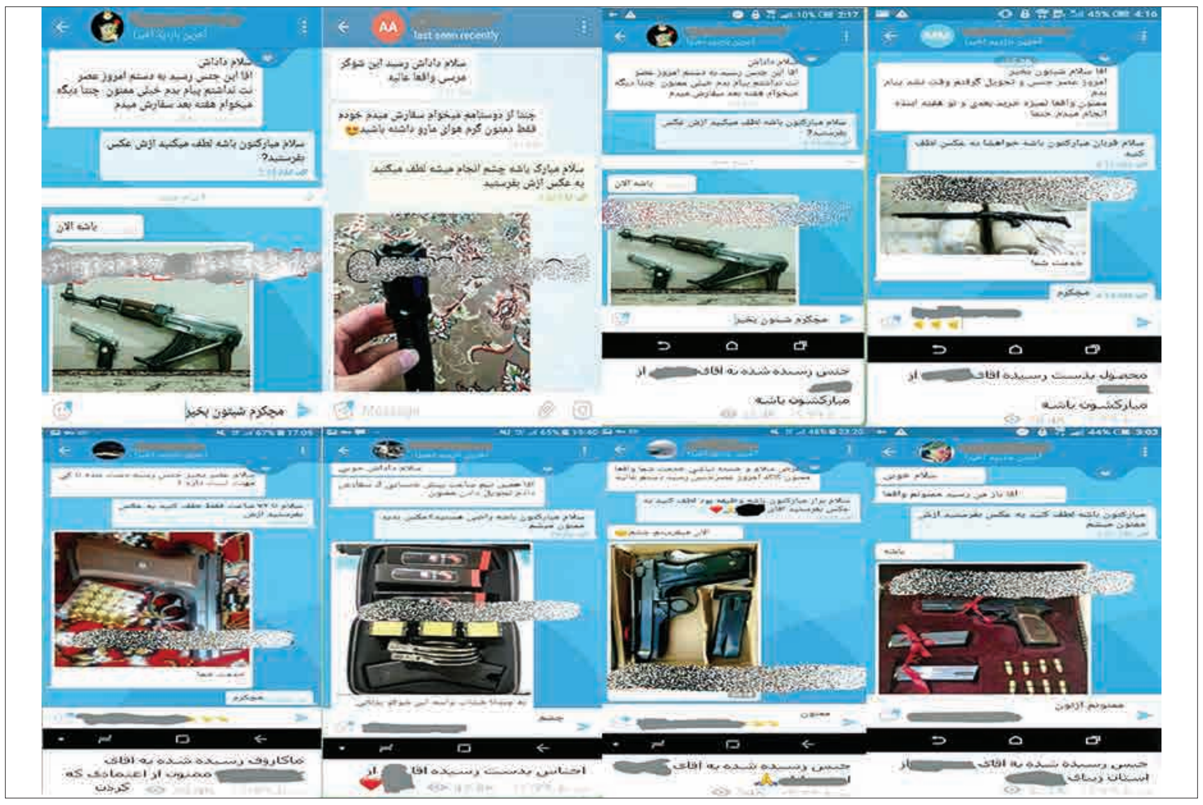

باشگاه خبرنگاران جوان

گزارش «شهروند» از خریدوفروش انواع سلاح با قیمت‌های مختلف در فضای مجازی

بازار داغ اسلحه‌خانه‌های مجازی

بر اساس بند چهارم «قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز» وارد کردن هر نوع سلاح، مهمات، اقلام و مواد تحت کنترل به کشور، خارج کردن آنها از کشور، ساخت، مونتاژ، نگهداری، حمل، توزیع، تعمیر و هرگونه معامله آنها بدون مجوز مراجع ذی‌صلاح جرم است

[جعفر پاکزاد] کافی است که کلمه اسلحه را در فضای مجازی مثل اینستاگرام یا تلگرام جست‌وجو کنید، آن موقع است که با تعداد زیادی از صفحاتی که محتویات آن در خصوص اسلحه است روبه‌رو می‌شوید. برخی از این صفحات فقط عکس اسلحه را منتشر کرده‌اند و اطلاعات انواع اسلحه، کالیبر، قدرت شلیک و تعداد فشنگ‌هایی که در خشاب جا می‌گیرد را داده‌اند. برخی از صفحات هم اقدام به فروش اسلحه شکاری با مجوز می‌کنند و حتی در بیوگرافی خود «فروش سلاح مجاز با مجوز رسمی» را قید کرده‌اند. اینکه چقدر به مجوزداربودن این نوع سلاح‌ها که گفته می‌شود سلاح‌های شکاری هستند می‌توان اطمینان کرد بحث دیگری است. اما در این گزارش قرار است به سراغ آن دسته از صفحاتی برویم که برای فروش اسلحه جنگی غیرمجاز تبلیغ می‌کنند. صفحاتی که تعداد آنها کم هم نیست و هر کاربری با هر رده سنی می‌تواند تصاویر انواع و اقسام اسلحه‌ها را ببیند، انتخاب کند و حتی برای خرید وارد عمل شود.

موضوع خریدوفروش اسلحه در فضای مجازی باعث شد که برای تهیه گزارشی در این خصوص دست به کار شوم. گزارش باید مستند باشد. قدم اول پیداکردن صفحاتی بود که در فضای مجازی اقدام به فروش اسلحه می‌کردند. از هشتگ و کلمات کلیدی مثل اسلحه، تفنگ و... استفاده کردم. صفحات زیادی با این عناوین (اسلحه- کلت- شوکر- پول -فروش اسلحه کلت کمری و مدارک -اسلحه کلت کمری –کلت –اسلحه- جعل مدرک- جعل اسناد –کلت، کلاش- تفنگ- اسلحه) باز شد. اما یک نکته عجیب در بیشتر این صفحات به چشم می‌آید، افرادی که به راه‌اندازی این کسب‌وکار هولناک اقدام کرده بودند، دایره فعالیت مجرمانه‌شان بیشتر از فروش اسلحه بود و سفارش انواع و اقسام کار جعل سندومدرک هم انجام می‌دادند؛ از جعل اسناد دولتی و غیردولتی تا اسکناس و تراول چک تقلبی آن هم با ضمانت.

راه‌های متعدد تماس با فروشندگان اسلحه

وقتی به عنوان یک کاربر فضای مجازی وارد یک سایت فروش آنلاین می‌شوید اگر سوالی داشته باشید به قسمت «تماس با ما» آن سایت وارد شده و با مسئول مربوطه، مدیر روابط عمومی یا مدیر بخش فروش ارتباط برقرار می‌کنید. در این صفحاتی که مربوط به خریدوفروش اسلحه و جعل سندومدرک است هم قسمت «تماس با ما» وجود دارد که از این قاعده مستثنا نیست.

پس از بازدید از چند صفحه و انواع اسلحه‌هایی که تصاویرش در سایت منتشر شده بود باید به فروشنده پیام می‌دادم. چند راه ارتباطی وجود داشت و هرکدام از فروشندگان یک نوع راه ارتباطی را به مشتریان ارایه کرده بودند. یکی در دایرکت جواب می‌داد، دیگری شماره تماس گذاشته بود اما در این میان برخی از فروشندگان کسب‌وکار خود را در فضای مجازی بست وگسترش داده بودند و برای خود کانال تلگرامی هم داشتند. وارد تلگرام شدم. اینجا هیچ چیز از یک فروشگاه آنلاین با محصولات متعدد کم ندارد.

از تبلیغات تا توصیه‌هایی از جانب فروشنده

صفحات را یکی پس از دیگری بررسی کردم، قیمتی برای اسلحه‌هایی که تصاویرش را منتشر کرده بودند، وجود نداشت. در برخی از پیج‌ها توصیه‌هایی نیز به خریداران شده بود که در قالب یک پست آن را منتشر کرده بودند.

به عنوان مثال در یکی از صفحات با این متن روبه‌رو شدم: «کسانی که اعتماد ندارند بیعانه بدید خواهش می‌کنم نیایید دایرکت الکی. اگر خدایی نکرده سر کاری باشد ما باید حداقل یک میلیون ضرر کنیم. چون اگر اسلحه را سفارش بدید و سرکاری باشه و پیگیری نکنید این اسلحه به درد هیچ‌کس نمی‌خوره.» یا در یک پست دیگر حتی درباره تخفیف نگرفتن مشتری‌ها نیز گفته بود: «فروش زیر یک میلیون نداریم. خواهشا اصرار نکنید. تخفیف‌ها فقط برای بالای دو میلیون خرید هست که نصف مبلغ را ابتدا و پس از تحویل مابقی پول را می‌دهید اما برای خرید زیر دو میلیون اول واریز می‌کنین بعد براتون ارسال می‌کنیم.»

از عجایب این صفحات فروش استوری‌های جذابی بود که به طور کامل خریداران را در جریان جدیدترین محصولات قرار می‌دادند. به عنوان مثال در استوری یکی از این صفحات این‌طور نوشته شده بود: «دوستان اسلحه جدید رسید هر کی خواست بیاد دایرکت».

تماس با فروشنده

سرانجام به سراغ یکی از همین پیج‌ها رفتم، فروشنده اعلام کرده بود فقط به صورت تلفنی پاسخ خریداران را می‌دهد. شماره را گرفتم. پس از چندبار بوق زدن تماس برقرار شد. صدای مرد جوانی را از پشت گوشی شنیدم.

-بله بفرمایید.

خودم را بلافاصله جمع‌وجور کردم و گفتم سلام. شماره شما داخل کانال بود. تماس گرفتم قیمت کلت را بگیرم.

-چه کلتی میخوایی داداش؟

کوچیک باشه مثل شاهکش (قبل از اینکه وارد معامله بشوم درباره کلت‌ها و انواع آنها تحقیق کرده بودم).

-داداش شاهکش دارم یک میلیون تومان.

تحویل چه جوریه؟

-شماره کارت می‌دم پول واریز کنید. اگر آدم قابل اطمینان داری که بیاد ازم بگیره اگر کسی رو نداری برای آدرس خودت می‌فرستم فقط یکم هزینه بالا ترمیره.

مثلا چقدر؟

-بستگی داره کجای ایران بخوای برات ارسال کنیم.

تهران.

-تهران حدود ۲۰۰ یا ۳۰۰.

می‌شه قیمت کلاشینکف رو هم بدونم؟

-داداش داری آمار چیو درمیاری؟ یهو از شاهکش رسیدی به کلاش. هروقت مطمئن شدی زنگ بزن.

وصدای بوق اشغال.

دایرکت

در قدم بعدی به سراغ یک صفحه دیگر و یک فروشنده دیگر رفتم. راه ارتباطی با این فروشنده دایرکت صفحه او در اینستاگرام است.

-سلام. کلت چنده؟

سلام، از یک تومن داریم به بالا.

-آقا ممنون، شاهکش چنده و کلاش؟

شاهکش دارم یک تومن، هورس هم دارم سه تومن. کانال هستید؟

-نه تو کانال نیستم آدرس بدید میام. راستش من یک کلت می‌خوام. زیادم هزینه ندارم بدم. کلی گشتم تو اینستا شمارو پیدا کردم. خودم بیام برای تحویل یا نه می‌فرستید برام. این مهمه چون واقعا شرایط سفر رو ندارم و اینکه پول رو به حساب بزنم یا نقدی بدم.

قیمت پایین می‌خوایید. من شاهکش پیشنهاد می‌کنم.

-آخه شاهکش کوچیکه، به چشم نمیاد.

درسته. ماکاروف هم دارم. رنگش طلایه مشکلی نداره؟ یا مشکی میخوای فقط؟

-رنگش که فرق نداره. فقط تو چشم بیاد قیمتش هم مناسب باشه.

قیمتش ۱۵۰۰.

-ممنون. فقط قیمت کلاش رو هم می‌گید من با شریکم یه مشورت کنم.

کلاش ۷ یا ۸ میلیون.

بعد تصویر یک کلت را برایم ارسال کرد و نوشت اینام هستن ۹۰۰ هزار تومان.

چند روز بعد

چند روز بعد دوباره سراغ فروشنده رفتم. قرار بود خبر بدهم، اما نکته عجیب اینجا بود که پیام‌هایم پاک شده بود و از طرف فروشنده بلاک شده بودم. پیداکردن صفحه دیگر او کار چندان سختی نبود. با یک جست‌وجوی ساده دوباره به همان فروشنده البته با یک صفحه جدید رسیدم.

-سلام مجدد، ماکاروفی که قیمت دادید ۱۵۰۰ می خواییم. فقط نحوه پرداخت و تحویل رو می‌گید؟

-سلام در خدمتم. کدوم شهر بودید؟

- تهران بودم. به همونی که قیمت شاهکش و ماکاروف و هورس دادید و گفتید که ماکاروف طلایی دارم.

-کجای تهران؟

-غرب تهران

-خب کجا؟

-ستارخان- برق لامع

-جسارتا شغل شما چیه؟

-داداش، من تو کار ماشین آلات سنگین هستم. لودر و بولدوزر.

-اوکی، خب ماکاروف می‌خوای؟

-آره

-من از بانه می‌خوام بفرستم. گفتم قطعی شد یه بیعانه می‌دید براتون می‌فرستم.

-اوکی، همون یک میلیون و پانصد؟

-بله

-به روی چشم. به کارت باید واریز کنم؟

-واریز کنید.

-فقط فشنگ هم داره یا باید جدا بگیرم؟

-فشنگ هم داره.

-چند روزه به دستم می‌رسه؟

-نهایتا دو روزه

-ممنون. شماره کارت رو محبت می‌کنید؟

چشم.۵۰۰.۶۰۳۷۶۹۷۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ بزنید، الباقی تحویل ان‌شاءالله.

تلگرام

فروشنده بعدی که به سراغش رفتم در تلگرام کانالی راه‌اندازی کرده و انواع و اقسام اسلحه‌های فروشی را به نمایش گذاشته بود. برای رسیدن به فروشنده باید چند مرحله را پشت سر بگذاری. از صفحه اینستاگرام وارد کانال تلگرامی می‌شوم و سپس به آیدی که توسط فروشنده برای ایجاد ارتباط اعلام کرده است، مراجعه می‌کنم.

-سلام، قیمت کُلت می‌خوام؟

-سلام، از یک تومن داریم به بالا. اسلحه خوب هم قیمت‌ها از سه تومن شروع می‌شه.

-پرداخت حضوری یا کارت به کارته؟ من هورس می‌خوام؛ الان قیمت هورس یا کلاش چنده؟

-درخدمتم. ارسال بخوای یه بیعانه میدی الباقی روز مان تحویل.

-قیمت هم محبت کنید. البته کلت رو گفتید. کلاش هم مدنظرم هست.

-هورس قیمتش سه تومنه. کلاش هم بستگی داره که روس، آلمان، چینی یا رومانی باشه.

-روس منظورمه.

-روس ۴ میخ الان قیمتش توبانه ۷ تا ۸ تومنه. البته چیز ناب. هورس نمی‌خوای؟

-من با شریکم یک گپ بزنم بهت خبر می‌دم.

این گفت‌وگوی من با سه فروشنده اسلحه در فضای مجازی بود. البته مشخص نیست اگر واقعا من متقاضی اسلحه باشم پس از واریز مبلغ بیعانه اسلحه به دستم خواهد رسید یا نه. یا حتی اگر اسلحه هم به دستم برسد درست و حسابی است یا خراب.

برخورد جدی با فروشندگان سلاح گرم

با این حال، شرایط حاکی از آن است که خرید و فروش اسلحه در فضای مجازی در حال انجام است، اما نباید از این موضوع غافل شد که نیروی انتظامی و دستگاه قضائی به شدت و با جدیت درحال برخورد با فروشندگان سلاح گرم هستند. حتی حساسیت ماجرا آن قدر مهم است که چندی پیش رهبر معظم انقلاب نیز در دیدار با فرماندهان برتر ناجا فرمودند که «جلوگیری از خرید و فروش سلاح» یکی از وظایف مهم نیروی انتظامی است. در برخی کشورها مانند آمریکا، خرید و فروش سلاح به علت منافع مافیای کمپانی‌های اسلحه‌سازی آزاد و برای مردم آن مشکل‌ساز است، اما در کشور ما که چنین مشکلی وجود ندارد و خریدوفروش سلاح ممنوع است، باید جلوی آن گرفته شود. کنترل جرایم در فضای مجازی و به خصوص سلاح از سوی پلیس شدیدتر شده است تا جایی که سردار حسین رحیمی، رئیس پلیس پایتخت می‌گوید: «نیروی انتظامی در برخورد با فروشندگان سلاح بدون هیچ گذشتی و با جدیت تمام برخورد می‌کند. این برخورد هم در فضای مجازی، هم در فضای حقیقی به جد انجام شده و ادامه خواهد داشت. پلیس اقدامات زیادی در برخورد با خریدوفروش سلاح و نیز قدرت نمایی با آن در فضای مجازی انجام داده است. در این رابطه هم میان پلیس فتا و پلیس امنیت همکاری خوبی وجود دارد و واحدهای رصد در پلیس امنیت، پلیس فتا، پلیس مبارزه با مواد مخدر و... فعال شده است.»

ماهیت آگهی‌دهندگان خرید و فروش اسلحه جنگی و جعل مدارک در شبکه‌های اجتماعی کلاهبرداری است. این را بارها پلیس اعلام کرده و گفته است خرید یک سلاح حتی اگر شکاری هم باشد نیاز به مجوزهای قانونی دارد. این درحالی است که عده‌ای اقدام به انتشار آگهی‌هایی با مضمون فروش سلاح کرده‌اند که عمدتاً کلاهبرداری بوده است.

پایش ۲۴ ساعته فضای مجازی جزو مأموریت‌های ذاتی پلیس فتاست و اگر سایتی اقدام به خریدوفروش یا کلاهبرداری کرده با هماهنگی مقام قضائی با فرد متخلف برخورد لازم صورت گرفته است و این روند نیز ادامه خواهد داشت. اما فروشندگان معمولا از خط تلفن‌هایی استفاده می‌کنند که به اسم آنها ثبت نشده و با ترفندهایی خاص اقدام به تهیه این خط تلفن‌ها کرده‌اند. نباید به این افراد اعتماد کرد، چرا که بیشتر این موارد قابل شناسایی و پیگیری نیست. موضوع شماره حساب‌هایی که کلاهبرداران به قربانیان اعلام می‌کنند یک کلاهبرداری دیگر است. فروشندگان شماره حساب اجاره می‌کنند. کارت‌های بانکی مردم را به بهانه کارهای تبلیغاتی می‌گیرند تا پولی ماهیانه به این قربانیان بدهند.

فضای مجازی به دلیل وسعت، نیازمند همکاری تمامی مردم است. انتظار می‌رود که هرگونه تبلیغات و تخلفات در این حوزه به پلیس فتا به آدرس اینترنتی «www.cyberpolice.ir» بخش گزارش‌های مردمی، اطلاع داده شود.

قانون چه می‌گوید

بر اساس بند چهارم «قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز» وارد کردن هر نوع سلاح، مهمات، اقلام و مواد تحت کنترل به کشور، خارج کردن آنها از کشور، ساخت، مونتاژ، نگهداری، حمل، توزیع، تعمیر و هرگونه معامله آنها بدون مجوز مراجع ذی‌صلاح جرم است و مرتکب این امر، به مجازات‌های مندرج در این قانون محکوم می‌شود.

بر اساس ماده ۶۶۴ قانون مجازات اسلامی، «هر کس عالماً عامداً برای ارتکاب جرمی اقدام به ساخت کلید یا تغییر آن کند یا هرنوع وسیله‌ای برای ارتکاب جرم بسازد، یا تهیه کند، به حبس از سه ماه تا یک سال و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد.»

علاوه بر این، در قانون تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات آمده است قاچاقچیان اسلحه که یک نفر از آنان مسلح باشد و در مقابل قوای دولتی مقاومت مسلحانه کند به اعدام و اگر مقاومت نکند به حبس از سه تا ۱۵ سال محکوم می‌شود. حتی اگر قاچاقچیان اسلحه بدون سلاح دستگیر شوند، بین سه تا ۱۰ سال حبس برای آنها تعیین می‌شود.

> ماهیت آگهی‌دهندگان خرید و فروش اسلحه جنگی و جعل مدارک در شبکه‌های اجتماعی کلاهبرداری است. این را بارها پلیس اعلام کرده و گفته است خرید یک سلاح حتی اگر شکاری هم باشد نیاز به مجوزهای قانونی دارد. این درحالی است که عده‌ای اقدام به انتشار آگهی‌هایی با مضمون فروش سلاح کرده‌اند که عمدتاً کلاهبرداری بوده است.

> فضای مجازی به دلیل وسعت، نیازمند همکاری تمامی مردم است. انتظار می‌رود که هرگونه تبلیغات و تخلفات در این حوزه به پلیس فتا به آدرس اینترنتی «www.cyberpolice.ir» بخش گزارش‌های مردمی، اطلاع داده شود.